

شیعری:
حمدہ شوان شہریف
1989-1996
سوید - کونگیلوف
Hamashwan1@hotmail.com

چامه‌ی گول و تمه‌رم رُوژی یه‌که‌م

ج ماسیه‌کی نه و و سن بُو
ثاوى پُووبارتی خوارد ه و ه ؟ ..
ج ههوریک بُو
خوینی پُزان به سه ربانای پیکه‌نینی نیوه رُوتدا
ج خوریک بُو
به تاو سووتانی پرچه کانی کانیت
ج پیاویکی گیل بُو
توانی له په نجه ره ناسنینه کانی ناسوو ه
گولی کچینیت بوه رینی و له ژیر پیینی ؟ ..
نای شاره که‌م
بیرمه وبیرم ناچنی
چهند له سپیکی تووند په بوبیت
چهند بالند یه کی له بال بُووی
شه و نه بُو
ثاوه شوشیه که‌ی کانی عاشقان نه خویته و ه
که من لای حمہ و خان دانه نیشی و
پاشان
کوپه نیر کزیکت له گولانه کچیک ماره ده کرد و و
بارانت به ده میانه و ده هیشتہ و ه ...
به لام ناخ ... نه فسوس
نه میستا
نه و نه سپه تووند ه و ه جارانیت و

نه نه و بالنده په نگ کاڭه
بەی لەبال و
سەردانىتىكى نالى بىكەي
ئە وەتنانى

پرچە كانت سپين وەك وېھ فر
باڭه كانت دوودرەختى لۇق شكاون
ھەنگاۋەكانت

لە سېبەرى دارەرۇتەكاني بن گۆمەكان دەچن
ئاي شارەكەم
با بەناونگىك بىرژىيمە سەر گۆرەتە وە
داشنىشى

لەھە گېبەي خۆشە ويستى دا
چاوى مۇنالىزاي خۆشە ويستى لە خۇرا دەرھىنَا
بەفلۇچەكەي دەستى
ھەردوو چاوى لە نىوانى دوولىيۇي نا
نالى.....

بۇخە بىبەي خۆشە ويستى
خۆرۇ مانگى
بەئە وىنى يەكتىر دانا

ئەي من شىما
كېچى قىز رەش
بۈوكى دىزراو
دایكى گەورەم
كۈرۈ شىعىرم
سار او ساڭار
عازەبانى
پىزگار حەسەن
ئەي من بۇكى ؟
شىما...ھەناسەي من

تاجە گولى چوار ناوا اتم
ئەي من بۇكى
بۇناسمانى خواو عەرزى فيرعەون
شىعىرى پرسە دابىرىيۇم

يان بو باران ...!
 ئاخر و هرن بلىن
 مه سىخ
 تەنياپيوار ھېك بە خاچە و ھبۇو
 بۆسەي لىيان كرد ھەو
 چۈن
 تو بە و برىن و زامە و ھماويتە و ھەنە
 ھە ئواسرابى
 بە خواجوانە !!
 حکوم رانى ھە روانە بىن
 كابرایە كى كەڭە تى عەينە كە لە چاوى شاعيرم ھەناسى
 ئە يوت پۇڭە
 حکوم رانى ھە روابوھ و ھە رواھ بىن
 من پىشىنى دەكەم
 وولئاتەم لە بە فرو
 سايەقەي سامال
 لە نازادى و
 ئەستىر ھە شەل لە شەر
 من ئىستا
 شەھىدىيەكى زىندۇم
 شەھىدەكان
 چى لە نوسراو ھە كانى سەر پەرۇ جۇر او جۇر ھە كان بکات
 كە تائىستا
 دايىكى شەھىدەكان ھەر بە بەرگى پەشە و ھەن
 منالى شەھىدەكان
 لە سەر شۆستە كاندا
 قۇنەر ھى بەناو شۇرۇشكىپە كان
 بۇياخ دەكتات

رۇزى دووهەم

ئاخر بلىن گەل بۇ بېتىھە خەلاتى پەنگ !

پەنگى نەبى لە كورستان لە فارگۇنە سەرناكە وى و جىددە مېنلى 2

شەھىد

پەيکەر يېك لە خوين
جوانترين گول لەھەتاو
تەۋىلىسى سەربەرزى
ئاي شەھىد !
چ شۇرۇشىكى ناوهڙوبۇو
چ گۇرۇستانىكى بى گۇرۇبۇو و نىكىرىدى ئەى بارانى ھەلە بجه

* * * *

ديسان سرودى بو نازادى
كەھىج بەختە و درىيەكى نە گە ياند
لەۋىنداھەر چرۇ دەدرىيت لەدارو عەشق لەبەر پىسى ھەتاودا سوتانىكى

خەلۇزىيە

لەنيوھەر قىيى رۆزىيەكدا
زىاتر لە پىنج ھەزار گولى دارچوالە و گولەگەنم بەعەترى فېرىعەون

مردن

نەللىن

پىكەوت شارى دابەكۈتىياو نەرخەوان كۆلتانى ماتكىرد
گەروى گەردونىك سورا تابە سەرما ئىخەمى سروشتى بدرپىنى و
گول بەپىسى خۇى بچىتە گۇرۇھۇ

نازادى چەند خەۋىيىكى بەتالە لىرە
لىرە.....لەم ولاتە
ئاسۇ ھەتىويىكى برسىيە و
ھەزاران نانى دەدەنلى تا لەبرسا نەمرى !
سەختە بىر چوونە وەى سنورى بىزمار بەشويىن پىكانىدا داكوترابى!
خوين عەشق و نازادى پى كرد لەپەنگ
تالەسەر سەكۈكانى گۇرۇپاندا دەركەون
ھەتوانى زامىكە زام
دارستانى دارستانىكە قوللى بىرینمان
خەممەن دەختى ئەستىرە يە و لە ئاوابوندا ھەلدى
شارمان دەستىك بەپىكەننە و كوشى
ك و ش ت ي كوشت ...!

کانی عاشقان ڙوائیکی تر بپه خسینی بو دلداری ئازادی

چاویلکه یه که کن هه یه شیعری بیکه سی * پینه خویندیتنه و ۵ .
سه خته بیر چونه و ۵ به فری نه هیلتی هه نگاوبنی
تا گول له نه سیر ۵ دا برویشی .

۵۵ میکه نالین هه موومانی له تاریکیدا شاردوته وه
نهشه و واز له تیمه دینی و نه به ختیاری ئاپریکمان لئی نه داته و ۵۵
ئای .. نازاره کانی سه ردهم لوولت داوین تابیر کردننه وه مان

پرپن له جوگه لهی لیل و ههنسک به دیار مانه وه دانیشی ..
حـ مـاـهـ قـانـنـهـ کـدـهـ دـهـگـانـهـ زـ

رُوْزِی سپیہم

سته و پانصد و پنجمین قوتابخانه ملی افغانستان

خه و توان له ئازادى دەدوين و مشتىان ھەر كراوه يە . . .

چهند به ختن پیشه خته

مناڭانى سورمان پىكەنینيان ئاوىنە يە كە لە بەرخۇردا ھاۋىر يكىنин تا سووتان

له نیوہ رفوی روزیکا زیاتر له پینچ هه زار گون و شهونم

بہ بیری کیڈاڈھات

راؤکه ر بیّنینه سنوری هه نگ و

ماسی بدھینه دھست نہ ہے نگا !

بو نالیئن خه و توان له نازادی ده دوین و موشیان هه رکراوه يه.

حەممە خانى گەورە بۇنى منالىم و شىخ سمايلى گۇرستان

به عه قلی کی رہوا بیو دارستانی گر لے خوی به رداو گول به چہ پک بخیریته

گوہر وہ !

سے ردہ رنا کہم لہم و لکاتھ

تُور ۵۶ بِم و

با عازه‌بانی* شعریکی نوی بو هه‌له بجهی ده سگیرانی بنوستی

که خوی له نیگاری کوتانه کانی په نگا مرد ..!
 تو نه لیی چی نه نوستن؟
 پیکه وت شاری دابه کوتایاو سنه و به ری زه رد بوبو ..
 به کر فه ره ج .. دلزاری سور

4

هاوار تان کرد
 تا کوتانه کان پر بوبون له قسه
 تا به رد ه کان بوبون به چا و
 به چا و ...
 چیتان بو نه گیپ امه و ه له مردنا
 بو نه لقنه و بازنی نه و شوخانه ده گریان
 دلداره کانیان عاره قه یان زور بو کیش ابو
 تا ببونه ده ز گیرانیان .
 نزار .. به کر .. دلزار
 هه له بجه

جو انترین کچی کوتانی جوله کاکان شیرین *
 من نه و بازنانه م

له دهستی نه و پیاوه مل نه ستورانه داده دی
 که نازادیان خستبویه ناو تساوله و ه ..!

پژی چوارم

باران ته ویکی ده ریا ده شوات
 شه پول سه رله نوی لیکی روونده کات
 سه ول به رخی ده ریا ده چیته خوار
 لاشی ده ریا شه قار .. شه قار زامدارو لیک ده کات
 میز وو ..

دیسان په ره یه کی هه له
 له یاداشتی بوبونا تؤمار ده کات
 خهون

بوبون له بیر ده کات
 نازادی خوی نه کاته ملوانکه یه کی به هاو
 ته نیا به خه لات به گهوره پیاوه کان ده دری !.:.
 بچوک پشتاو پشت قامچی بوماوه ته و ه
 ئاخر و هرن بلیین ..

میگەل و نیزگەل چى داوه له خەلاتى پروت
ئىمە نەسووتىيىن و بۇنى سووتان ناكەين
ئەي شەھيدانى گەورەبۈرى پەرەكانى گۆل
توپەددىم و با

5

* پزگار حەسەن

شىعرى بۇ دواھەناسەي ھەلە بجه بنسى

كە تا ئىستاش لە گۆپا چاوه شووشە يې كەشى ھەر ئەگرى و ھەر ئەگرى
كە خۆى تىپى لە ورپىكە و تە ئەكىد
تا شىعرە كانى لە ناو قەفەزەي سىنگى تارا* دا مەد ..
من ..

پەنجەكانم گومان چەقۇى لىداوه و ئازادى داخى كردوم ..
تۆبىيە ..

دارستانى لە گۆل گەرت و ھاوارى باران ناكات
چەند پىكە و تە خۇلە مىشى نەم پىكە و تە بۇ با نەي بىردى
تا كورەي كانى عاشقان گەرى شىنى لە جەستەي بەرەددا
تا چزوئى ئەودووپىشكە لە ناو بازنه يە كى خەرى گەراويا خۆى دەتۆپان ..! ..
دېسان ..

سرودى بۇ ئازادى كە هىچ بەختە وەرىيە كى نەگە ياند .

شروى .. شاهۇ .. بەمۇ
پريىسى* بەرە دەشىن
سەرى نەم پىكە و تە تان بۇ ھەر نەشكاند

تا پىنج ھەزار باڭندى رەنكائى
تا پىنج ھەزار پىكەنىنى جۇراوجۇر
تا پىنج ھەزار گۆل و تەرم
لە مەزارى يىخوايدا مردن ..

رۆزى پىنجەم

نېرگەزە كان گەر مۆلەبۈون
مەلە كان بەدەم باوه دانەدانە وەرين
درەختە كان چىل بەچىل رۇوتانە وە
كانىيە كان چاوابيان كويىر بولو
دەنگە كان كالبۈونە وە
تەرمە كان لە گەل گۆلە كاندا سووتان

دلتمان لە نىشتىمان كەوت

لەناو دووسنورى نىشتىمانىكى پى خاوسدا بىزربۇوم لە دايىكم
كۈرتر بۇويىنه وە لە پەنجەكانى سولتان

خالى بۇويىنه وە لە نىيۇھ ..

6

لاشەمان سەفەرىيڭ بۇ بۇھىج

چاومان لە نىوارە رەشتر دەپۋانى

دلتمان بىتىيدان ...

دىسان سرودىك لە بىزازى ...

ئاخىر وەرن بلىن

نەورۇز بۇ كوى بچى؟!

كە تىرىفەي هەناسە كانى خەلتانى مردن بۇوبىن

ناچار بە دەم گەريانە وە بە چەقۇى خۆى كەوتە گىانى سېبەرە كەى ..

تاپىكە وە تفييان هەلدا بۇ تەۋىلى مىمبەرە كان

گۇناھبۇو گۇناھ پىش مردىنى

پىناسەي كامەرانى بۇم جىھىتىا !

لە بەردەم من و خودا

بە و نىوارە لەناو نەستىرە مردووه كانى نە و مە ملە كە تە كېدا

وەك باران لە سەر زەھىرە لەلەپەرەي ..

.....

جا چىمان نەدى چى .. جى ؟! ..

رۇزى شەشم

بە دەم نەم كۆلە گەريانە وە

ملى نەم رېڭايانە كۆى دەكىرىدەنە وە

سازان ...!

برىنى نە و مەنداڭە چكۈتائە بە خۇيان و چرا كانىانە وە تلىيان نەدا

بۇ نە و كەندەلتانە بىرسكە خواشەقى كىردىپۇن

تادواهەناسە يان لە ناو نە و گەرداوەدا بە موسىبەت بە خشى ...!

عەنەب ...!

تۈولە رېڭاكانى دۆز دەخ مەلقە وى

خەجالەتى نە و دايىكانە بە دووجاۋى كۆيىرە وە

بە نىوھى لەشى سووتاواھوھ عەۋدال .. عەۋدال

بە دەم رېڭاۋە قورپى نىوارانە يان لە بىرىنى كورپە كانىيان هەلەپەسىيى ..!

لەناو نەو حەوزە مەل نەستورە شىخ دا
نەو كىيژانەم دەدەپا كىيزە يى خۆيان بەخشىبۇو
بەو بەھەشەتەي ئاواپاداشتى لەچك و نۇونە يىانى دايەوە
لەدەر وەقۇتابخانە كەى پىيىدى دۆزە خى مەلقە ويا
نەو پىاوانەم دەددى

7

ھاوارى نەو خوايەيان دەكىرد
سەريان بۇ نەو ئاسمانى بەرز دەكىردەوە
كە خۆى لەۋىدا مردبوو ...!
پۇھى نەو پىيىخەمبەرە ئازدارانە يان راھە وەشاند
كە خۆيان هەناسە يان خاتى ... خاتى و تەۋىتىيان پېپە لەتەرىقى!
نەوسەيدانە يان بانگ كىيىشە كىرد
كە بەخۆيان و مىزەرە كانىانە و سەرئاوى دۆپەندەن كە وتبۇون
كەنە ياندە توانى نزاڭانىان بەدرەختى بەزەيدا هەلبۇا سن ...!
مۇردا نە!

شاى بىرىنييى سوتان

جەھىلەكانى بىرىنى هەمېشە يىيم دەڭدارە كان تامى دەڭداريتان نەكىرد
ئىوه بە و نەھىئىيە وە مردن
جا ئىمە چى مان نەدى چى جى ؟
رۇزى هەوتەم

پريس ...

دواهەنجىرى تالىتىن وەرز
دوا دىدارى نەو مىرە مناڭانەي لەسەكۆكانى هەتىيىدا
لەودا يىكانە دابىان لەزىز دەستى چەپى گەرماؤ* دا مردن
تاراھەي هەلبۇون ...
نەو كەچە قەيرانەم دەدەپ وورە وورە لەزىز خەبەر دەكانى نەورۇڭدا*
بەھىيىستىر ياوه لەگەن گەریانىيىكى پىكەنینا يىدا
مۆخيان بە بەرده نۇزەكانە وە دەنوسا ...!
زەلەم!

پىرىدى پەرىنە وەپەرەنەكىم
بۇ بويتە تىكشىكانى بالىنى نالىنى و سالم
نالىنى ... بەدەم ياسىن خويىندەنە وە نەو تەرمانە كۆدەكىرە وە
كەناسراوى حەبىبە بۇون !
ئاوى بەسەلىيى ئەومندالانە دا دەپرۇزى

که دووپرۆز بwoo مردبوون :::

سالم .. به رله و هی جاریکی تر بمریته و ه

ووتی :

تازه نه بروام به سه ببری نه یوب ماوه و

8

نه یوسفیش بهم دوو زرپراایه ده دوزریته و ه

که خویان چاوی يه عقوبیان کوییرکره ! .

برایمیش لەزەلکاوى نەم ژەھرەی بەر کە وتایه لەم شار ۵۵ دەسۋوتا ::::

گۇرانيش !

شىعىيکى سرىالى شكاوى دەنۈسىيە و ھ

بىدەنگ .. بە ۵۵ م گريانە و ه لە وىنە كان پادەما و

لە بەردەم عومەرى خاودردا نە وييە و ھو نىوچاوانى كۆرپەلە كەى سووېى

لە یەوە كانى و

سېبەرىي جامەدانىيە كەى عومەرى بە كە ساسىيە و ھ

پىچا لە دلى و بىردى و

رۇنى ... رۇنى

بەرەو باخچەي پاشا نەھاتە و ه و نەھاتە و ه

نه نەو ھىچى ووت و نەمن رېستە يە كەم رېشتە حزوورى ... ! .

جا من چىم نەدى

چى .. چى ::

لەو ملەبارىكەي رېڭاي عەبا به يىلىي * دادە خست !

نه و خىزانانەم دەبىنى لە شەھىدان * دا

لە گەل تارىكىدا تېكەل دەبۇون

بە سەماوه رۇھيان نەپروېي و ھ

ژمارەمان تادەھات كە متى دەبۇويە و ھ

منىش بەدووچاوى دەرپەرىيەمە و ھو بۇھەناسە يەك دەگەرەم

تا لەھەورو و نەستىرەي نەم گەمەي مردەنەدا قۇوتارىم ::

ژمارە يەك شتى ترم بىنى !!!

جا چىمان نەدى چى ::

ئىمە داستانى نەودىرۇڭانە بۇوين لە بەردە

ئاگىردا نەكانە و ھ دەخويىنرا يە و ھ

تاخە و تەمین شەو لە باو دشى سەر آبا بۇوين

تا گەشتىنە نەو بەھەشتەي نەمېزە لە دۇوى كلىلە كەيدا دەگەرەن ::

كلىلى دۆزەخيان بەقەد ژمارە ئىمە نە بۇو

به ملى نىمه ياندا هه تواسى !
بىرمە له دۆخە خىكە وە چوين بۇ دۆزە خىكى تر ! ..

پۇزى ھەشتم

دیسان سرودىك بۇ نازادى
کەھىج بەختە وەرىيەكى نەرژانە چاومانە وە ! ..
دەلىم

9

ھەرچى بىكەن بۇ ھەلە بجه و نەنفال

ناكائانە نە و چركە يېمىي مانلىك لە باوهشى دايكىيا گرمۇتەبۈوه و مەد ..

ئاخىر بىلەن كىن .. كىن

ھاتە دىبۈھخانى نەم گرييانەمان .. ! ..

كىن .. لەم وەرزە گەلاؤھرىينەماندا

گەلەي خۆى و پەرەكانى گولۇي دايىن ! ..

كىن .. كىن بۇو كىن ؟ !

پىكەن يىنىكى پۇزە دلى تەنگىمانە وە

مەراقىيىكى بۇ كەم كردىنە وە

ئاخ .. دەرگاكان بەپروي نىتۈچە وانماندا داخرا بىوون .

كىلۇتى ئىخەرى پاوه شاندبووين

لە موسىبەتى خۇمانا . نەماندى باخىك بە كراسىكى سېيە وە بىن و

شتىك . شتىك بلىنى بۇ دارو بەرد

نەماندى دارسىيۆتك نەوتى پەشىمانى بكتە ژىر خۆيە وە ... ! ..

نەماندى بۇنى نارwoo * و سىانيد *

بەشورىيە وە قىز بىرنى و ناوى نە و ولاتە كارمەندانەمان

بۇ بخاتە رىستە يېكى تەۋاوى پىزىمانە وە .

نەيان تواني پىشكى بۇونە وە بۇونمان لەوشكىيە وە سەوز كاتە وە ... ! ..

تا گومان لە مرۇقشاپەتى راھمان نەزەنلى ! ..

تا لەپال خاچى سورىدا تف پۇنە كەين

نەماندى و نەماندى

پۇزىنامە سەرخۆشە كانى ولاتى خۆزگە كانى ياسا

بىكەونە ژىر باتى پىرتىين درەختى تالىيمان .. ! ..

نەماندى .. بارانىكىيان دەممەن تەرپكەت !

بەلئام سەرما

لەناو چارۆكەي ئە و قەرە چانەدا دەيپاراستىن !

ئەو قەرەچە پىرۆزانە ئايىنە دەبىنن و حەۋەڭە يان بېرى درۇ ناكات

....

لە مىز ھ ... دەستىيان بۇ خويىندبوينه و ھ كە

شوشە يەك شەرابىن و نىيوەمان دەپرژى

كەپۇشنايى مانگىيەكىن و لە تىكىن بەناسماھە و ھ ...

خەوتowan لە ئازادى دەدۇين و موشتىيان ھەر كراوھ يە!

دىسان ... دىسان

شەپۇلى ئەنفال ھە تىكىرد

10 دىسان ... بىرىنى خويىنلىنى رۇيىشتووم شەڭال بۇو لە خويىن

چاوه كاڭنم بىن دەستەلات دەگرىيان ...

لە دوور ھوھ خەونم پىيۆھە بىنن

منىش ئەنفالىيەكەم بەمانا يەكى تىر ...

ئەنفال ...

بىرىنە كانى دەلم

دووهەمین دارپوخانى ئومىدى يەك قاچم

دەلى ئەو دايكانە بە چاوه دەپوانىيە و ھ مردن

گەر نەش مردېن دەمرن!

گەڭلەي هەناسە كانى ئەو كەچە گەرمىيانە ئى

بەتەنافى سوولتاناھ و ھ ووشى بۇون ...!!!!!!

كۈرەتاقىكاویە كانى ئەنفال

جوانتىرين دەل بادىيان ..

زەردەشت كەلۇ بىرىنە كانى رۇزىھەلات

* ئازارىتكى بىن ھە توانم مەھاباد *

دواپۇشناي خۆزگە كانم سېيىسىنان

تاکە ترىن ھاۋپىقىم ھەلە بىجە

دايكى گەورەم ... ! ...

رۇزى نۆيەم

لە شاشەي TV يەكى ناشيرىنە و ھ

لە قوتا باخانە كەھى سەنفورى كۈلىيادا *

ماچم بىنى ماچ ... ماچ . ماچى سوولتانا! ...!

ماچىك لە خاچ

ئەو ماچەي بىرىنى كردىھىۋام

ئەو ماچەي ھەندىرىنى لە بەرچاوم كردىسە حرا ...

قهندیلی که چهل کرد لام
دار به روی و شک کرد بوم
نه و ماچهی نیمهی به خاچه و هینایه
تائیستا له زیر ره شماقی شورهیدا
له زور یکی ماقی دلما له سوچیکی
له میزومدا بو رومانیکم داناوه ...!
جاری هیچی له سه رنانوسم !:
نورد و گاکانی غه ریبیم
ناسکترین سه رد همه کانی هوشیاریم
تالات بن و هن

مه مکه یاقوته کانی گومان
 شیعره مردووه کانی ناو فه قیانه کانی دایکم
 خوئی ژه هراویم
 من لیره (له سومه یه)
 نهستیره یه ک روشنایی پن به خشیم
 دهستیک له گورا ده ریهینام
 دلیک نیو و کهی تری ته واو کردم
 چرایه کی به چلی شیعره کانمه وه هه تواسی
 جو تونیه کی خسته هه نگاومه وه

دارستانیک له قسه
تیکشکانی له مردن و
نه نفایک پر له کوردو
سیبه ریکی خه والوی خوم له درزه کانی ههلاو میزه ده و
عه باره شه که یانم لاداو بو دوچاوی نه ستیره که م
ور دوره باسکرد که له خه فه تا من غه ربقووم
...

له نور دوگا کانی دلی منا
نه و خیزانانه فیرد هکرده
له پرهیله ای نهم توفانا له مردن و زماردنی نهم بارانا
دل و چاویان نه دهن دهست و شک بیون!

رُوْزِي دَهْبِي

گوئه کانی شانزهی سئ و
 تەرمە کانی ئاویتە کان و برىنى وەرزىکى شكاو
 من سېبەرى نەوخەمە گەيوانەم
 نەبەپىكەنیین دەم و چاوم دەشۇرم و
 نەلەخەونما بەهار دەبىنمە و
 نەخۆم دەدەم بەردەم و چاوى ھەتاو و
 نەگومانى گىرفانە کانم كاڭدەبىتە و
 نەداتم نەرمە کات لېبوردن ...!
 ئىوھ ئەو بلوئىرەن مەگەر (مېنە)* بەپىنج ھەزار كونى سەلولەكەي بىان

12

زەنق ...!

مەگەر (عادل)* لە يلىوكى شىتە کاندا را تسانزەننى
 مەگەر زاتى پېرۋىزى مەحوى بويىرى و بىان دويىنى ...!
 ئىيّوه !

ماسىھى کى نەوسن ئاوى رەوبارى خواردنە و
 سۈلتۈنەتكى بىن ئابىرو و
 عەبايىھى پەشى زووخا و
 لە وەرزىكى گەنجىيە تىدا گەتاکانيان تىكشىكاند
 كۆلتانە کانيان رامالى و ڭفاوېتكى مردىشىيان
 لەپەيکەرييکى مردو
 لە شەپىكى موتوربەدا سەرى ئىسماعىل يان بېرى !...!
 ئىوھ ش دەماودەم نەتان گېرپايدە و
 نەتان ووت :-
 مەلىك تۇرا
 گولىك وەرى

دارىك گەريا
 چىايەك مەد
 خۇرىك دزرا
 مەنالىك مەد

شارى كۆلى دابە كۆلىا و لەپىگا مەد
 خەتكە كەشى بوون بەخۇرۇ
 بوون بە مانگ و بوون بەباران
 بوون ب ھ ب ا ر ا ن
 بۆ كېلىڭە کان!

رُوْزی یانزه و دوانزه یه
 له ناو به فری غه ریبیدا یه که یه که ده تواینه و
 له ناو شووشهی و لاتیکدا گه یین .
 نیشتمانمان دوولهت بwoo
 چرای چاومان نیوهی که وته نیله نیل
 ئیتر داپراین
 له هه ناسه کانی نهور قزو
 ئیوار هقه ه بالغه کانی ماله و همان
 له هاپری شیرینه کانی به رسه کوئی مالی حاجی عارف*
 داپراین له بهرد له ناو .
 له دووچاوی تری سوبحان ناغا ..
 ده نگن هاته ناووه و و تی :-
 خه و توان له ناز ادی ده دوین و مشتیان هه ر کراوه یه !
 ده نگن به رزتر له نیمه و تی :-!
 له زیر سایهی نه م در هخته زر ۵۵ دا
 بژی نه و ره نگانه چله نیرگزه کانیان شکاندو
 دایانه ده م بایه وه ..
 بژی نه و کورسیانهی به رزترن له باشی جوانی یاسا
 با بمری نیشتمان و
 با بمری خه لک و نهستیرهی خهونه کان ...

من و نیوه دلته نترین و هر زمان و هر زی شه په
 و هر زی شه پ
 سه رهان ورد هگه تاؤ هریوه کانی ساشه کانه و
 لاوازی دهستی شه پین .
 دلهمان له پیکه له بزمار
 رُوحه مان به رپیی دوریه و
 له نیوانی نیشتمانیکی زو خاودا
 له تتوپهت بووین
 له ده می پاساریه کانه وه ناهیک ده بیسترا !
 له ده می برا شه هیده کانه وه دوا پر قزو
 له ده می خوشکه کانه وه ویرانه خاک

لە دەھى باوكانە وە وەرزىك لە خوين
لە دەھى خۆمە وە (سامۆئيل بىكتىن) و
لە گۇددۇي چاوهروانىدا دەرىن .. دەرىن ..

رۇزى سىانزىھىم

لە سايىھى هەناسەكانى دواپۇزىكى رۇوناكدا
خەوم بە تەرىيە و مانگى لە تە وە دەبىنى
بە و ئەستىرانە تۆز قالىك ترسكاييان پشتبوو يە ناو تارىكىمە وە
بە و ئىوارانە خۇرى ھېتىباویھە وە
بە و شاخە ماتانە وە بروسكەش نەيدە جولان ..

14

بە و تەرمانە نەگەر آنە وە بۇ و ئاتى خەولىكە و تۈووم
بە و خىزانانە دايىكىيان چاوبىان پېپۇو لە بىزازى و

15

ھەلۇورىن لە چاوهروانىدا و
نەگە يىشتنە وە بەبىنىنى كورۇ كچى ئەنفالىان ..
بۇيە لە خەونمدا نەم گۇرانىم ووت :
سالانىكە زۇرتىنۇ بۇوم بۇ نازادى كوردوستانم
دارستانى دلى منىش شەپۇلىسىدا بۇ كەنسارم

دارم سووتا مەلم تۇرا خۆزگەم گىريا بۇ بەهارم
ھەردووچاوم ھەلۇورىبۇون بۇ بەھەشتى دارو خاوم

كوردوستانم قىبلەنوماى چاوه كانى خۇرەت ناوم
من بەبىن تۇ ما سىيە كەم خۆم نادەمە دەست نەھەنگم

سانا نىيە بىكىرە وە نەم دىرۇكە مان وېرانەم
نەم ئەنفالە سەرابەي من خنكانى بۇو بۇ شارىكم

لەھەر كوىھەن ئەي كوردىنە پەياھە كەم پېستان ئەلتى
چوارپىانە كەم لە ئاسمانى ئازادىدا لەنگەر دەگرى

وەك و كۆتىر لە بالىنىدا و بە ئاسويدا بە رزبەر زەھىرى
پاناوەستى تىنۇوى نابى لە گەل خۆيدا ئاشتى دىئنى
ئاشتى دىئنى .

رۆژی 14-15-16ی مانگ

لە ساپەی مردەنی دوو پەنگە وە
زورى گەلتا دەبنە كېل و
دەبنە ئاسماپىكى داخراوى بى پېكە نىن
نەستىرەتى پەنچە كانى نەم بايەي من
مل دەسۈون لە چەقۇي گىرفانى گومان
هاورى .. هەلۇوەر يوەكانى سەفەرم
دارستانى چاوهكانى زەرىبىم دوودارلىقى شكاون
دووبەردى سورى ژىرلەمىن
لە وئاتىكە وە
دەنگم بولبولى قەفەزى زورىكە و
بەستەتەك ھەناسەي بەستووم
كاشىزىرى دەلم دووخولەكى لاداوه لە بارانى تەمەن
تافگەي شەپۇلى نىڭەرانىم لە نىيو باوهشى ھەورا پىندەكت
چەند رەبارى چەند جۇڭەلەي ئاوى چاوى وئاتىن گول ناودەدەن
تا رەنگى رەنگ بن ..
نا بىبورن
رەنگى رەنگ و رەنگى رەنگ
دورەنگى ناشىرین نەبوون بۇ شىعرەكەنام
بەلەم نەمیستا ..
رەستەكەنام دەشىۋىتن
ئەم رەنگانە تابۇوتىكى نەووسن بۇون
لە مەملەتكە تى ھەورمدا
لە ھەورە وە ترس و لە منه وە كەنارى قول
لە منه وە گولە گەنمى چاوهپروانى
تا لە نەستىرەتى بە فرا گول دەپروى !
لە بارەكىياوه تادواادى
خۇر لە دىيەخانى لىتېبۈوندا دانىشتۇو وە
پېكە نىن لە دوکانى مردەدا
شىرىنى بە منداڭان دەفرۇشى !
مۆم لە نىيۇ سەرى تارىكىيدا دادەگىرسى و
گول لە نىيۇ مشتى باراندا دەپروى !

هۆ.. دوو کورسی بۆش و
 دوو ورگى تىير !...!
 ئیوه خەوتوى ژىر بالى ھۆبەن
 چاوتان ناكەنەوە
 تابىدەنە ھەتاوى ئەم سەرمایە
 پۇختان نادەنە بەرسىبەر و
 دەستان ناكەنە كلىيەتى ھەتاوى ھەتاو
 ئیوه بىدەنگ دەمنن !!!
 وەک گولى ژوورەكەم تاجىم ھېلتا بى ھەناسە دەمنن :!
 16 دەستم لەبرىنى نەو ولاتەنە لەئاگرم
 بە خويىن دەرسىمەوە
 تاگۇپى ھاوارپىكانم دەدۇزىمەوە .
 پرسەى ھەلپەرىن لەشادى گرياندا
 دەكەمە گولى دەست خانى و پىن يەھلىتىم :
 بىيات بۇ گۇپى زىن ! .
 دارستانى تفهندەنگ لەنیو رەوبارىتى قۇولىدا دەشارمەوە
 تا نەھەنگ لەزمانى ماسىم نەگات
 گول لەسەر دەريا دەرسىنم !
 لۇق و پۇپى گول ناشكىت بەرھەتىمە و تەرزە
 ئەگەر گول بىت ..!
 با ھەر تو ناكات لىتىبىت ..
 ئەشىن دلى بە بارانە وەيە
 منىش لە بىا*ى ھاوارپىم
 سورى شوين پىكانى بە دەست دەسپى
 تاۋىتىنە رەنگ
 لەسەر پىشى دەريا نغۇرۇ بکات
 كەچى ئەم نانوحانە نغۇرۇنابن ...!
 لىت تىناكەم
 دەم دەم تەمەن دەم دەيتىم بەرگەرو
 دەم دەم تەمەن دەم دەيتىم باران و
 چىمەنى سەرتان بۇنى چى نادا ...! ھا
 بىرتان دەخەمەوە ...!
 مناڭانى ھەلە بىجە .. سىيىشىنان .. بادىنان .. زەردەشت

قه راغی برين .. باوکتان

هه ر به بونی سیو و سیانید نه مرد !؟.

چون بونه وه به قوربانی دارستانی

سیاند و سیو و نه نفال !؟.

هه گبهی شام نامه تان بولو

وه ک ناوینهی نه ستیرهی ک

* دام به بردی ناوجه يه کی نه و خه رندھی

نه یوب سه بری تیداناکاو خوی ده کوژی .

دهستان مه خه نه زیر چه نه

17

میزوى سورتاتم به به فر نووسیو ه

قورنان پینادات بوبارانی بخوینمه و ه

چرام داوه له پینج لوق و به زمانی گهل نوسيو ه

هه تاوى زيرده ریا نامری ... !

که چی تاریکی پیم پیشات بو هه تاوى بنوسمه و ه

به لکه نامه م پییه به بروسكهی هه ورا بونانی ده نیرم

تا له ویندر

شه پول گور بو که نه ر لیداو تاڭه ش بو ته

نامهی به خیر هاتنم به با دا ناردووه

بو ناو .. بو خور ..

بو باران .. بو تاریکی

له م چامه يه دا دانیشن

به مناڭانیشم ووتوه

به پووتى له به ر باراندا سه ماي زوربا بگىرن

به دایكانیشم وتوه

بچنه سه ر گورى شه هيدە كانيان و

عيسا ئاسا فوو به گه روياندا بکەن

تا زيندوودە بنە و ه

به وشۇر شىگىر انه ش دەلىم

و هرن نه و مە داليايانه و هر گرن

له ناو نه و دولىسته يه دا به عسى نه بولون ::::!

*په راویزه کان و پونکردنوه و به کار هینانی ناویکی زور لهم چامه یهدا له یه که هم روزه وه تا
شانزه یه هم روزه هله بجه . (مهه وی پریس نه ورولن موردانه حمه وغان عه بابه یلن . کانی عاشقان
باغچه می پاشا زه لتم سه کوئی حاجی عارف گه رماو ده کهونه سه رو خواری هله بجه وه .
نه وروز چایچی : نه و زاته پیر روزه بورو له دوای مردنی ماتو منانه کانی به ژه هری نه و روزه .
به هیستریاوه به چه قو خوی کوشت .
دائزه بکر نزار جه لال عازه بانی پزگار حمه سن سالار و سارا روهتی نه ده بورو هونه ری نه و
شاره ببوون
که له ناو ره نگه کانی ژه هری نه و روزه دا مردن .
• زور بهی کاره ساته کانم به چاوی خوم دیوه و وه ک نازار به دلمه وه یه و له دلی باوک یشما
سن کوتري هه ناسه سپی له و شاره دا به ناو ژه هرا فرین .
• هونه ی نه هم چامه یه ده گه پریته وه بو ساله کانی 1989-1996 چوار روزه نه هم چامه یه له ساله
1992-1993 له فیستیفاله کانی هله بجه دا خویندومه ته وه .
• ده ستکاری کوتایی چامه که کراوه له ساله 2004 .